

трудових прав – відмову від виконання трудових обов'язків, який може застосовуватися працівником для захисту індивідуальних трудових прав (права на визначеність трудової функції, закріпленої трудовим договором, права на своєчасне і в повному обсязі одержання заробітної плати, право на охорону життя і здоров'я в процесі трудової діяльності, права на повагу гідності та честі під час трудової діяльності).

Бібліографічні посилання:

- 1 Бурак В.Я. Право працівників на самозахист своїх порушених прав і законних інтересів. Тенденції розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення. 36. наук, праць. Матеріали І міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 25-26 квіт. 2013 р.) / за ред. проф. М.І. Іншина. проф. Н.М.Хуторян, доц. В.І. Щербини. К.: Ніка-Центр, 2013. С.111.
2. Ілларіонова С.І. Форми та способи захисту прав працівників в умовах ринкової економікиб автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Київ, 2015. С.14.
3. Трудовий кодекс Литовської Республіки. URL: <http://2c4.ru/rus/law1/index.php>.
4. Трудовий кодекс Російської Федерації. URL: <http://www.trudkod.ru/>.
5. Іншин М.І. Індивідуальний захист трудових прав державними службовцями. *Вісник Одеського національного університету*. 2011. Т.16. Вип.15. Правознавство. С.139.

Юніна Марина Петрівна,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права та процесу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРЯДКУ ВИДАЧІ ПАТЕНТІВ НА ВИНАХОДИ В ПРАВІ УКРАЇНИ ТА ПРАВІ КРАЇН ЄС

Вирішальним чинником утвердження України як високотехнологічної європейської держави є існування дієвої системи охорони й використання об'єктів промислової власності. Основним елементом такої системи є патентне законодавство, норми якого регламентують суспільні відносини у сфері створення, використання та охорони результатів науково-технічної діяльності.

Сучасна система охорони прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності базується на облігаторному принципі, який означає, що винахідник має право звернутися до компетентного державного органу із заявкою на видачу патенту, а цей орган зобов'язаний розглянути заявку, і в разі відповідності заявленого винаходу встановленим у законі вимогам – видати патент. При цьому видача патенту залежить не від суб'єктивних чинників, а від того, чи відповідає винахід встановленим у законі вимогам.

Тобто науково-технічні досягнення можуть бути визнані об'єктами промислової власності лише після їх кваліфікації як таких відповідним державним органом, державної реєстрації і видачі охоронного документа. Державна кваліфікація здійснюється Державним підприємством «Український інститут промислової власності» (Укрпатент), що входить до складу Державного департаменту інтелектуальної власності, у відповідності з нормами Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель від 22 січня 2001 р. та Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель від 15 березня 2002 р. Подібні нормативні акти існують і щодо заявок на інші об'єкти промислової власності [1].

Сьогодні оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності в Україні проходить декілька етапів, до яких належать:

- подання заявки, яка являє собою сукупність документів, необхідних для видачі Установою патенту (свідоцтва) на той чи інший об'єкт промислової власності;

РОЛЬ ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ

- формальна експертиза, умовою проведення якої є дотримання вимог, що висуваються до заявки. Вказана експертиза дає відповіді на наступні питання: чи належить заявлена пропозиція до об'єктів промислової власності; чи подані заявочні матеріали відповідають вимогам закону;
- кваліфікаційна експертиза (проводиться лише щодо винаходів), що проводиться для визначення відповідності заявленої пропозиції умовам патентоспроможності, до яких належить новизна, винахідницький рівень та промислова придатність;
- прийняття рішення щодо розглянутої заявки про видачу охоронного документа, що є підставою для реєстрації патенту (свідоцтва).

Таким чином, результатом проведення всіх вказаних етапів є видача патенту, який можна визначити як охоронний документ, що засвідчує особисті немайнові і майнові права патенто власника на об'єкт інтелектуальної власності.

В країнах Європи обов'язок щодо прийому, розгляду і публікації заявок на винаходи, а також видачі патентів на винаходи покладено Європейською патентною конвенцією на Європейське патентне відомство, що знаходиться в Мюнхені і має філіал в Гаазі.

Європейський патент подається в Європейське патентне відомство (ЄПВ) безпосередньо або через національне патентне відомство, з яким у ЄПВ є відповідна угода, або через Міжнародну Організацію Інтелектуальної Власності (WIPO) за процедурою «Євро-РСТ», згідно з якою європейські патенти можуть видаватися на підставі міжнародної заявки, поданої відповідно до Договору про патентну кооперацію (РСТ) [2, с. 239].

Тобто країни, що приєдналися до цієї системи, мають можливість шляхом подання однієї патентної заявки за процедурою РСТ одержати патентну охорону в 126 країнах, що приєдналися до цієї системи.

З появою системи РСТ процедура видачі патентів стала поділятися на два етапи – національний та міжнародний. Національний етап передбачає видачу патенту національним патентним відомством відповідно до національного законодавства та процедури.

Міжнародний етап передбачає: встановлення міжнародної системи подання лише однієї заявки в одне патентне відомство однією мовою; проведення формальної експертизи міжнародної заявки цим патентним відомством; проведення міжнародного пошуку та написання відповідного звіту, який доводиться до відома заявника, а згодом публікується; централізовану публікацію міжнародних заявок, міжнародних звітів про пошук тощо; проведення у деяких випадках міжнародної попередньої експертизи [2, с. 240].

Система РСТ створює вагомі переваги для патентних відомств (зменшення навантаження персоналу), заявників (зниження витрат та зростання поінформованості) та національної економіки в цілому (створення сприятливих умов для придбання нових технологій, залучення іноземних інвестицій тощо). За даними ВОІВ, в останні роки кількість міжнародних патентних заявок, поданих із використанням Договору про патентну кооперацію, перевищує 110 тис. При цьому лідерами у патентуванні винаходів є США (їх частка у загальній кількості заявок перевищує 35 %), Японія (16 %), Німеччина (12 %). Таким чином, на частку цих трьох країн припадає більше половини всіх заявок, поданих із використанням РСТ. Україна знаходиться у четвертій десятці за кількістю поданих заявок, проте їх частка не перевищує 0,1 % загальної кількості [3, с. 418].

Результатом проведення всіх етапів розгляду заявки за умови її відповідності всім вимогам, є видача патенту (патентної грамоти). Як правило, патент є грамотою, яка включає такі відомості: найменування винаходу, найменування або прізвище патенто власника, прізвище винахідника, пріоритет винаходу, дату видачі патенту, термін його дії, територію дії патенту, підпис голови патентного відомств та інших посадових осіб, печатку.

Права, що надаються власникові за європейським патентом, такі ж самі, що і для власників національного патенту. При цьому європейські патенти у тій країні, для якої вони видані, прирівнюються до національних патентів цієї країни, якщо Конвенцією не передбачається інше. Зазначені патенти видаються на будь-які нові, промислово придатні винаходи, що мають відповідний винахідницький рівень.

Інформація про видачу Європейського патенту публікується в офіційному Патентному бюлетені. Водночас Європейське патентне бюро публікує опис Європейського патенту на заявлений винахід, що містить його зображення, вимоги і креслення [3, с. 392].

Після внесення винаходу до реєстру патентного відомства здійснюється фактична видача патенту.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що патентна система ЄС заснована на активній співпраці Європейського патентного відомства з національними відомствами держав-членів Європейського Союзу і передбачає узгодження національного патентного права з Конвенцією про видачу європейських патентів. Саме тому, зважаючи на сучасні європейські прагнення нашої держави, необхідність удосконалення правової охорони й захисту прав об'єктів інтелектуальної власності для забезпечення належного рівня їх виконання, основним завданням нашої держави у сфері здійснення та захисту права промислової власності є уніфікація та гармонізація національного законодавства у цій сфері з чинним європейським патентним законодавством.

Бібліографічні посилання:

1. Злепко С.М., Тимчик І.С., Тимчик С.В. Інтелектуальна власність в науково-технічній діяльності: навчально-методичний посібник. Вінниця: ВНТУ. 2010. 130 с. URL: <https://posibnyky.vntu.edu.ua/pdf/000757.pdf>
2. Ковальова М.В. Деякі особливості патентної охорони промислової власності в Україні та в Європейському Союзі. Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С. 238-240.
3. Підопригора О.А., Бутнік-Сіверський О.Б., Дроб'язко В.С., Крайнев П.П., Мельник О.М., Підопригора О.О., Притика Д.М., Святоцький О.Д., Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник для студ. Вузів. К.: Видавничий Дім «Ін Юре.»2004. 674 с. URL: <https://readbookz.net/book/192/7147.html>

Ярошенко Артем Сергійович,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільного права

та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Костенко Оксана Миколаївна,

адвокат, м. Дніпро

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН
ФАХІВЦЯ (УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ) З ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

На сьогоднішній день в Україні продовжується реформування законодавства в сфері публічних закупівель, зокрема, в частині адаптації чинного законодавства до аспис Європейського Союзу на виконання Угоди про асоціацію. Так, 19.09.2019 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» № 114-IX (далі – Закон № 114-IX), який набрав чинності 20.10.2019 року, однак вводиться у дію він почне з 19.04.2020 року.

Новаціями Закону № 114-IX є положення щодо організації та проведення процедур закупівель/спрощених закупівель уповноваженими особами замовника. Зазначається, що організацією та проведенням процедур закупівель може займатися тендерний комітет, але виключно до кінця 2021 року. Також замовник може передати проведення своїх процедур закупівель (закупівель за рамковими угодами) до централізованих закупівельних організацій. Новий підхід до організації закупівельної діяльності покликаний зменшити додаткове навантаження на штатних працівників, на яких до цього покладалася додаткова функція щодо організації та здійснення публічних закупівель, та була здебільшого неоплачуваною [1].

Проблемні питання реформування публічних закупівель, в частині дослідження суб'єктів, уповноважених на їх проведення, ставали предметом розгляду в працях таких вчених, як М.